

Sygn. akt IV Ca 199/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Płocku IV Wydział Cywilny – Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodnicząca – SSO Katarzyna Mirek - Kwaśnicka

Sędziowie SR del. Piotr Czerkawski

SO Renata Wanecka (spr.)

Protokolant st. sekr. sąd. Anna Bałdyga

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 czerwca 2016 r. w P.

sprawy z powództwa **F. P.**

przeciwko **A. F.**

o zwolnienie spod egzekucji

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 25 listopada 2015 r.

sygn. akt I C 1218/14

1. oddała apelację;

2. zasądza od A. F. na rzecz F. P. kwotę 600 (sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za II instancję.

Sygn. akt IV Ca 199/16

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym 5 maja 2014r. przeciwko A. F., F. P. wniósł o zwolnienie spod egzekucji następujących ruchomości: telewizora Samsung, szafki stylizowanej w kolorze czarnobrazowym, dwóch białych foteli tapicerowanych na drewnianym stelażu, kanapy trzyosobowej skórzanej w kolorze zielonym na drewnianym stelażu, szafy stylizowanej koloru czarnobrazowego, ławy drewnianej jasnobrazowej z blatem z płytek, sześciu krzeseł tapicerowanych koloru białego na drewnianym stelażu, stołu drewnianego koloru czarnobrazowego, komody drewnianej stylizowanej koloru ciemnobrazowego, szafki stylizowanej koloru czarnobrazowego i lustra z ramą stylizowaną koloru złotego, zajętych przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie M. W. w sprawie egzekucyjnej Km 2786/13. W uzasadnieniu powód wskazał, że opisane wyżej ruchomości znajdują się w domu przy ulicy (...) w D., którego powód jest współwłaścicielem i gdzie mieszka; stanowią one jego własność, ponieważ część z nich została podarowana przez rodziców wraz z udziałem w nieruchomości, a część została przez niego zakupiona.

W odpowiedzi na pozew A. F. wniósł o jego oddalenie, zarzucając uchybienie terminu określonego w art. 841 § 3 kpc, a nadto stwierdził, że powód nie udowodnił swoich twierdzeń.

Wyrokiem z 25 listopada 2015r. Sąd Rejonowy w Ciechanowie w sprawie I C 1218/14 zwolnił od egzekucji wszystkie opisane w pozwie ruchomości, zajęte w dniu 7 marca 2014r. w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie M. W. o sygn. Km 2786/14 oraz zasądził od pozwanego A. F. na rzecz powoda F. P. kwotę 740 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Przeciwko J. P. prowadzone jest postępowanie egzekucyjne przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie M. W. z wniosku A. F., jego postawą jest tytuł wykonawczy, stanowiący prawomocny wyrok Sądu Rejonowego w Olsztynie z 7 stycznia 1999r.

W ramach prowadzonej egzekucji, komornik sądowy dokonał w dniu 27 marca 2014r. w domu jednorodzinnym usytuowanym w R. numer budynku (...) zajęcia następujących przedmiotów: telewizora marki S. (...), szafki stylizowanej w kolorze ciemnobrązowym z dwoma szufladami i czterema półkami o wysokości 100 cm, dwóch foteli białych tapicerowanych na drewnianym stelażu, kanapy trzyosobowej skórzanej z obiciem z materiału w kolorze zielonym na drewnianym stelażu, szafy stylizowanej w kolorze ciemnobrązowym z dwoma szufladami i czterema półkami z przeszklonymi drzwiami o wysokości 200 cm, ławy drewnianej jasnobrązowej z blatem z płytek o wysokości 80 cm, sześciu krzeseł tapicerowanych w kolorze białym na drewnianym stelażu, stołu drewnianego w kolorze ciemnobrązowym, komody drewnianej stylizowanej w kolorze ciemnobrązowym z trzema szufladami i trzema parami drzwi o wysokości 130 cm, szafki stylizowanej w kolorze ciemnobrązowym z dwoma parami drzwi o wysokości 100 cm i lustro z ramą stylizowaną w kolorze złotym. Zajęcia dokonano w obecności powoda F. P.. Niezależnie od powyższego, w dniu 11 kwietnia 2014 r., Komornik wystosował do powoda F. P. pismo, w którym powiadomił go o możliwości wytoczenia powództwa stosownie do art. 841 kpc. F. P. otrzymał to pismo w dniu 18 kwietnia 2014 r.

Zajęte w dniu 27 marca 2014 r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie M. W. rzeczy, stanowią własność powoda F. P..

Dwa fotele białe tapicerowane na drewnianym stelażu, kanapę trzyosobową skórzaną z obiciem z materiału w kolorze zielonym na drewnianym stelażu, ławę drewnianą jasnobrązową z blatem z płytek o wysokości 80 cm, sześć krzeseł tapicerowanych w kolorze białym na drewnianym stelażu, stół drewniany w kolorze ciemnobrązowym, szafkę stylizowaną w kolorze ciemnobrązowym z dwoma parami drzwi o wysokości 100 cm i lustro z ramą stylizowaną w kolorze złotym otrzymał w drodze darowizny od swych rodziców w 2005 r., kiedy wszedł w posiadanie budynku mieszkalnego wraz z tymi właśnie meblami. Pozostałe rzeczy, tj. telewizor marki S. (...), szafkę stylizowaną w kolorze ciemnobrązowym z dwoma szufladami i czterema półkami o wysokości 100 cm, szafę stylizowaną w kolorze ciemnobrązowym z dwoma szufladami i czterema półkami z przeszklonymi drzwiami o wysokości 200 cm oraz komodę drewnianą stylizowaną w kolorze ciemnobrązowym z trzema szufladami i trzema parami drzwi o wysokości 130 cm nabył w drodze umowy sprzedaży, przy czym z uwagi na upływ czasu oraz fakt, że telewizor nabył, jako używany, nie posiada dowodów ich zakupu.

Nieruchomość położona w R. gm. D., na której usytuowany jest budynek mieszkalny numer (...), stanowi współwłasność powoda F. P. i jego brata M. P., która to nieruchomość została im darowana przez rodziców w drodze dwóch umów darowizny z 2005 r. i z 2009 r. W budynku tym zamieszkuje na stałe powód. Natomiast przez pewien okres czasu w domu tym mieszkał również J. P., albowiem remontowane było wtedy mieszkanie jego żony G. P., położone w O. przy ul. (...), w którym wspólnie mieli zamieszkać.

Sąd I instancji dokonał następującej oceny prawnej:

Sąd wskazał, że podstawą powództwa jest art. 841 § 1 kpc. Zgodnie z tym przepisem, osoba trzecia może w drodze powództwa żądać zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, jeżeli skierowanie do niego egzekucji narusza jej prawa.

W pierwszej kolejności Sąd Rejonowy rozważał, czy powództwo zostało złożone w terminie przewidzianym dla tego typu roszczeń. Art. 841 § 3 kpc stanowi bowiem, że powództwo osoby trzeciej o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji może być wniesione w terminie miesiąca od dnia dowiedzenia się o naruszeniu prawa, chyba że inny termin jest przewidziany w przepisach odrębnych. W literaturze wyrażany jest pogląd, że miesięczny termin do wytoczenia powództwa o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji ma charakter materialnoprawny i dlatego nie podlega przywróceniu. Termin ten należy liczyć od dnia, gdy osoba trzecia dowiedziała się o naruszeniu prawa, a jego cechą jest prekluzja, co oznacza, że po bezskutecznym upływie terminu roszczenie wygasa.

Sąd I instancji podkreślił, że stosowne pouczenie o możliwości wytoczenia powództwa, F. P. otrzymał w dniu 18 kwietnia 2014 r. Pozew w niniejszej sprawie został zaś wniesiony w dniu 28 kwietnia 2014 r. (data nadania w placówce pocztowej), a więc w terminie określonym przez przepis art. 841 § 3 kpc. Również gdyby uznać, że termin do wniesienia pozwu rozpoczął biec od daty czynności zajęcia ruchomości, w których uczestniczył powód, to – zdaniem Sądu – wniesienie pozwu w dniu 28 kwietnia 2014 r. było wystarczające dla zachowania miesięcznego terminu.

Powód F. P. jest właścicielem rzeczy, których zajęcia dokonał Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie M. W. w toku postępowania prowadzonego w sprawie Km 2786/13. Poza jednoznaczными zeznaniami świadka G. P., na fakt posiadania tytułu własności do tych zajętych rzeczy, świadczy domniemanie posiadania samoistnego, wynikające z art. 339 kc, zgodnie z którym domniemywa się, że ten, kto rzeczą faktycznie włada, jest posiadaczem samoistnym oraz domniemanie posiadania zgodnego z prawem, co wynika z art. 341 kc.

Niewątpliwie F. P. był posiadaczem zajętych rzeczy, o czym przekonują nie tylko zeznania świadka G. P. i twierdzenia powoda, ale także pismo Komornika z 11 kwietnia 2014 r. Strona pozwana nie obaliła zaś żadnego z tych dwóch domniemań, które w zasadzie przesądzają o przysługiwaniu powodowi prawa własności do posiadanych, a zajętych przez Komornika, rzeczy.

Uwzględniając zatem to, że egzekucja została skierowana do rzeczy, których właścicielem jest powód, Sąd jego powództwo uwzględnił i zwolnił od egzekucji: telewizor marki S. (...) numer seryjny (...), szafkę stylizowaną w kolorze ciemnobrązowym z dwoma szufladami i czterema półkami o wysokości 100 cm, dwa fotele białe tapicerowane na drewnianym stelażu, kanapę trzyosobową skórzaną z obiciem z materiału w kolorze zielonym na drewnianym stelażu, szafę stylizowaną w kolorze ciemnobrązowym z dwoma szufladami i czterema półkami z przeszklonymi drzwiami o wysokości 200 cm, ławę drewnianą jasnobrązową z blatem z płytek o wysokości 80 cm, sześć krzeseł tapicerowanych w kolorze białym na drewnianym stelażu, stół drewniany w kolorze ciemnobrązowym, komodę drewnianą stylizowaną w kolorze ciemnobrązowym z trzema szufladami i trzema parami drzwi o wysokości 130 cm, szafkę stylizowaną w kolorze ciemnobrązowym z dwoma parami drzwi o wysokości 100 cm i lustro z ramą stylizowaną w kolorze złotym, zajęte w dniu 7 marca 2014 r. w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie M. W. o sygnaturze akt Km 2786/14.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł w oparciu o art. 98 kpc.

Apelację od wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w całości i zarzucał:

- błędne ustalenie stanu faktycznego, będącego podstawą wykonywania wyroku poprzez przyjęcie, iż to powód jest właścicielem rzeczy zajętych przez M. W., Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie w postępowaniu egzekucyjnym w sprawie Km 2786/13;

- przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów – obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 kpc poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego, a w szczególności niezasadne przyznanie wiarygodności twierdzeniom powoda oraz świadka G. P. w zakresie uznania, komu przysługuje własność rzeczy zajmowanych przez komornika w postępowaniu egzekucyjnym, jak również niezasadne, acz konieczne w przedstawionym stanie faktycznym, nieodniesienie się do zasad doświadczenia życiowego w zakresie krytycznej oceny tychże zeznań.

Mając powyższe na uwadze, pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa w całości wraz z zasądzeniem od powoda na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację, powód F. P. wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów za II instancję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd Okręgowy nie podziela poglądu pozwanego, że Sąd I instancji naruszył art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów. Zgodnie z tym przepisem ocena sądu ma być oparta na wszechstronnym rozważeniu zebranego materiału. Taka ocena obejmuje kolejno jego uporządkowanie, odniesienie się do wszystkich przeprowadzonych dowodów i każdego z osobna, a w konsekwencji wskazanie, które z faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy zaistniały bądź nie zaistniały. Istotą oceny dowodów jest wybranie tych, które weszły w skład podstawy rozstrzygnięcia i odrzucenie tych, którym sąd odmówił wiarygodności i mocy dowodowej.

Zastrzeżenia apelującego dotyczą przede wszystkim zeznań świadka G. P. – matki powoda, a zarazem żony dłużnika. Zdaniem powoda właśnie bliskie związki rodzinne dyskredytują ten dowód, ponieważ świadek przedstawiła fakty w sposób subiektywny i korzystny dla syna. Sąd Okręgowy nie zgadza się z taką interpretacją zeznań świadka. W ocenie wartości dowodowej należy brać pod uwagę ich zgodność logiczną oraz szczerą wypowiedzi. Analiza twierdzeń G. P. nie prowadzi do wniosku, że są one wewnętrznie niespójne. G. P. potwierdziła, że wraz z podarowaną synom nieruchomością razem z mężem pozostawiła ruchomości, stanowiące wyposażenie domu. Obecnie nieruchomość znajduje się w posiadaniu powoda i to on wyłącznie korzysta z tych ruchomości. Wprawdzie wypowiedź świadka cechuje dość duży stopień ogólnikowości, ale nie można dokonywać jej oceny w oderwaniu od pozostałych okoliczności ujawnionych w toku postępowania. Otóż należy z całą mocą podkreślić, że podarowanie wyposażenia znajdującego się w domu wraz z nieruchomością, na której ten dom się znajduje, jest dość często spotykaną praktyką w stosunkach rodzinnych. Skoro rodzice wyprowadzili się do mieszkania w innej miejscowości, to zrozumiałe jest, że znaczna część mebli, nie tylko może nie pasować do nowego lokum, ale także może nie być dla nich miejsca. Jeśli już rodzice uznali za stosowne wyposażyć swoje dzieci, darując im zabudowaną nieruchomość, to nie powinno też dziwić, że taką samą decyzję podjęli w stosunku do części rzeczy ruchomych.

Powód twierdził, że część rzeczy zajętych w toku postępowania egzekucyjnego została zakupiona, jako przedmioty używane i nie posiada dokumentów potwierdzających ich nabycie. Zdaniem Sądu taka sytuacja również nie należy do nietypowych, zwłaszcza gdy są to rzeczy wieloletnie i znajdują się w posiadaniu F. P. już od dawna. Okoliczności te uzasadniają wersję prezentowaną przez stronę powodową. Sytuacja, w której komornik dokonuje zajęcia w miejscu, w którym dłużnik nie mieszka, wymaga szczególnej ostrożności, wierzyciel wskazując takie źródło egzekucji, powinien mieć pewność, że stanowią one jego własność. Tymczasem już podczas czynności zajęcia ruchomości przez komornika, F. P. zgłosił zastrzeżenie, że należą one do niego i to on, a nie jego ojciec, który mieszka poza R., z nich korzysta na co dzień.

Ponieważ zeznania świadka muszą być analizowane w ich całokształcie i w powiązaniu z pozostałym materiałem dowodowym, Sąd II instancji podziela pogląd Sądu Rejonowego, przedstawiony w uzasadnieniu wyroku i uważa, że Sąd nie przekroczył zasady swobodnej oceny dowodów.

Stan faktyczny został ustalony przez Sąd Rejonowy prawidłowo. Skoro powód jest właścicielem ruchomości zajętych przez komornika, to jego żądanie oparte na treści art. 841 § 1 kpc jest całkowicie uzasadnione.

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy oddalił apelację, stosując art. 385 kpc.

O kosztach procesu za II instancję, na które składa się wynagrodzenie pełnomocnika powoda w wysokości 600 zł, Sąd orzekł zgodnie z art. 98 § 1 kpc. Wysokość stawki radcy prawnego została określona zgodnie z § 10 ust. 1 pkt. 1

w zw. z § 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.